

kamor ne morem. Misel, kako se bo vse skupaj končalo, se mi boleče zavrta v zavest. Ali me bo ubil?

Tedaj se v razdalji treh korakov razbojnik ustavi in me križemgledo ogleduje. Nato vzdigne nož, jaz pa pravim:

»Če me pustiš živeti, si zame največji strahopetec pod soncem.«

Ta psihološki pritisk ga za hip pripravi k razmisleku, ali ne za dolgo. Spet se nameri, da me zabode.

In tedaj, ko kaže, da sem že ves pogubljen, se po potki začne približevati moj brat in sekiro ima v roki. Situacija se v hipu izpreobrne na boljše. Razbojnik povesi roko in gleda brata, kako prihaja s sekíro. Ali brat, kot da mu nisem brat in kot da me ne pozna, gre mimo in žvižga. Pokličem ga po imenu Janko, ali dela se, da ne sliši in izgine za ovinkom.

In tat spet dvigne roko z nožem nadme in spet se začne mučna napetost.

KAKO IMAM JOŽEFA

Ravno sem sedel k zajtrku, ko je zvonec pozvonil in sem moral iti odpahiniti vrata. Nasproti mi je stal mož v delavni obleki in s torbo v roki.

»Dobro jutro, jaz sem mehanikar Jožef. Popravil bom ogrevalni stroj v vašem stanovanju.«

Presenečeno sem odvrnil: »To že, toda jaz vas nisem klical.«

»Res, ali jaz moram popraviti stroj v celi tej hiši, pri vas pa moram začeti, ker se pri vas stroj začne, kajti vi ste v tem pritličnem stanovanju.«

»Dobro. Potem pa prosim vstopite skozi vrata, pa pogledjte. Jaz vam še tega ne morem povedati, kje je stroj, ker se na te reči ne spoznam.«

»Če me lahko, prosim, peljete v kuhinjo, tam se do njega pride,« je mirno rekel in jaz sem ga peljal v kuhinjo. Tam je stal v kotu pralni stroj, ki ga je bilo treba odmakniti, pa so se v steni prikazala nekakšna vratca. Jožef se je nad ta vratca sklonil in jih začel odpirati. Izkazala se je odprtina v velikosti vratc. Tu je mehanikar počenil in začel pogledovati v temno odprtino. V istem trenutku je odprl torbo in iz nje potegnil nekaj orodja.

»Sedaj bi vas prosil, da mi pomagate priti v to luknjo. Je precej majhna.«

»Toda ali ni luknja premajhna, da bi vi šli skozi?« sem se čudil.

On ni nič rekel za odgovor in jaz sem mu začel pomagati, da bi prišel noter. Do pasu je bil kmalu izginil, le še pod pasom ga je bilo treba noter izriniti. Ravnal sem se točno iz njegovih navodil in previdno sem mu potiskal telo. Čudno je bil po nekaj minutah res ves noter in se mi zahvaljeval, da sem imel razumevanje. Potem je za nekaj časa izginil, jaz pa sem si prinesel stol poleg vratc in sedel zraven. Zaslišal sem, kako je mehanikar znotraj delal in rožljal z orodjem in požvižgaval popevko istega dne. Pela je o Mariji, ki je tako lepa, da si je nihče ne upa od blizu pogledati, kaj šele dotekniti. Srknil sem preostanek kakaoa, ki mi je preostal v skodelici in zamišljeno čakal, kaj bo. Žvižganje je ponehalo, rožljanje tudi in takoj nato se je v odprtini kazala Jožefova glava in on je rekel:

»Gospod, ali bi prišli sem noter?«

Jaz sem se začudil, čemu da bi tudi jaz hodil tja. Toda nisem dosti izpraševal in sem naredil to. Še kar lahko sem notri prišel, ker sem bil suh. Stopiti sem moral navzdol, kamor je peljala luknja po nekakšnih v steno izdolbenih stopničkah. Ko sem prišel doli, sem bil okroglih pet metrov pod kuhinjskimi tlemi. Zraven mene je stal Jožef in puhal cigareto. Poleg mene je medlo svetila leščerba in za silo osvetljevala čudni podzemni prostor, iz čigar sten je polzela vlaga in se strjevala v nekakšne kapnike.

»Kaj ni lepo tu?« je rekel Jožef.

Nič nisem odgovoril, ker sem si tačas razgledoval prostor na okoli.

»Kaj, ko bi kar tukaj sedaj bila?« je tedaj vprašal Jožef.

Pogledal sem njega, tako čuden je postal naenkrat, in skomignil z rameni. Začel sem sumiti, da se je mehanikarju zmešalo, ker je najbrž prej kakšno duševno pretres doživel. Misel, da bi tu ostal, se mi je zdela strašna, upoštevaajoč razmere tega čudnega brezna. Tu ostati se mi je zdelo točno isto, kot samomor storiti. Ob tem me je silni mrzav stresel navzdol po hrbtenici in zaželel sem si izginiti od tod.

»Mislil sem, da bi tu kar skozi in skozi bila,« je spet dejal in si na tla namestil jopič, da je na udobnem sedel, ko se je usedel.

»Pa zakaj, Jožef, bi ti rad tu ostal, ko je pa tako kot grob?« sem vprašal in ga pozorno motril. Ni se genil, temveč se je rahlo nasmehnil. Potem sem ga vprašal, zakaj bi moral biti tudi jaz tu, če že on hoče na vso moč biti.

»Zato, da ne bi bil sam,« je tedaj dejal.

»Ti boš kar tu ostal radi mene, samo da me ne boš begal. Jaz ne morem ostati s tabo, ker čutim, da bi se samo narobe z mano obrnilo.«

Še eno stvar sem hotel reči, pa me ni poslušal. Tako sem pa tiho zasukal telo in s čudnim občutjem začel plezati stopnice. Medtem sem nekajkrat navzdol pogledal, pa se ni nič videlo. Smuknil sem skozi vratca, in se spet znašel v kuhinji. Odpršil sem si obleko, zaprl vratca, jih zaklenil in nazaj k njim spet primaknil pralni stroj.

Spet sem sedel na stol blizu vratc in začel s čudnim občutkom preišljevati, kako imam Jožefa.

LIRIČNI DOGODEK S POLJA

Nekoč sem hodil po polju, ki je bil raven na vse strani in ves posejan s pšenico, ržjo in koruzo. Sonce je že postajalo rudeče in šibko, prelep večer se je kanil delati, mehka toplina je vladala nad zemljo. Jaz pa sem zložno stopal po potki, ki je peljala po sredi vsega tega.

Kar sem nekaj sto korakov izpred mene ugledal zamegljeno žensko silhueto, kako se izvija iz mraka in daljave. Bilo je mlado dekle, ki je na glavi in v eni roki nosilo lončene vrče. Previdno je stopalo, da ne bi eden njih padel na tla in se razbil. Ko je bilo že blizu mene, je upočasnilo korak in povесilo glavo, a le za toliko, da ni streslo vrča. Ta krotkost me je prevzela s prelepo melanholijo in sklenil sem, da se ob dekletu ustavim. Ko sem jaz to naredil, je tudi ona naredila isto in tako sva stala eden proti drugemu tiho nekaj časa. Tedaj sem jaz rekel, da ji lahko pomagam nesti vrče, ki so bili izpolnjeni z vodo. Nič ni rekla, a jaz sem ji vseeno vzel dva vrča, se